

կէօնիւլիւ Թրուպանս մուլաւընթի
իթիւնէր :

Մ. Բիւթիւ Էվրոս տէվլէթիւնի
գօնաօրջարնա թէպիւղ իթմէք իւզ-
րէ պիր նօթա հաղըրլամագտա տըր :
Իշպու նօթատա Օսմանլըար թարա-
ֆընտան Եարալըար հագգընտա վու-
գուի զանն օրունան սուի հարէքէթ
իլէ Օսմանլըարն քէոյ վէ օրմանլարը
Եագտըգլարը վէ շանթալարընտա սու-
լու կաղ պուլունտուղու վէ Եօլարը
իւզըրինտէ պուլունան քեաֆէի մա-
հէլլէրի աթէշէ վիրտիլլէրի, վէ Սըր-
պիլթանըն Օսմանլըար թարաֆընտան
զապիթ օրունան մահէլլէրին քեամի-
լէն խարապ օրտուղու պէեան օրունա-
հագ տըր :

Բակիւզա, 9 Օգոստ.

Տիւն կիճէ Մըթար բաշա հագըրթ-
լէրի ալթը թապուր իլէ Լօշի գալէա-
ուր ասքըրին զախլըն վէ մուհիմմաթ
իթա իտէրէք, պիլա մուհարէպէ թը-
րէպինէ ավտէթ իլլէտի : Միշարիլլէ-
հէ մուսվէնէթ իշին Մօթարտա ա-
սաքըրի Օսմանիէ թէճէմիլի իտիյոր :

Թըրէպին, քէզա :

Մըթար բաշանըն մուսվէնէթինէ
կէօնտէրիլէն իւշ պին նէֆէր, Պիլէքէ
հիվարնտա միւշարիլլէհէ պիրլէշիշ
տիր : Գարաաաղլըար Պիլէքէ իթէք
իլէ, գուվ վէթլէրին պիր մըգտարը-
նը ձէնուպ խաթթը իմթիւհագընա
կէօնտէրմիլլէր տիր :

Բակիւզա, 10 Օգոստ.

Բիվտէթ օրունուեօր քի, Մըթար
բաշա Գարաաաղլըարը իղֆալ իտէ-
րէք, Մօթարտան կէօնտէրիլէն աս-
քէր իլէ պիրլէշիշ օրտուղունտան, մա-
հէթինտէք ասքէր Վէրպիցա մուհա-
րէպէսինտէն Էվվէլ օլան ասքէրտէն
գիւեատէ տիր :

Բակիւզա, 10 Օգոստ.

Օսմանլը ասքէրի Սըրպլըարըն թա-
րաֆընտան թախիլիէ օրունան իսթիհ-
քեամաթտա լաղըմ պուլունտուղու
զաննըլա, իսթիհքեամաթը մէգըրիւ-
րէյի զապիթ իթմէկէ թէշէպպիւս իթ-
մէեօրլար : Բուսիա վէ Ավլթիւ թա-
րաֆընտան միւտախէլէ օրունահագընա
տապիր պիր թագըմ հափատիս տէվէ-
րան իթմէքտէ տիր :

Պէլկրատ, 9 Օգոստ.

Ավլթիւ վէ Բուսիա գօնաօրջարը-
նըն միւտախէա իշին Մ. Բիւթիւէ պա-
ղը թէքլիթլէր իթտիլլէրինէ, վէ Բիս-
թիլին տախի պունա ճէվապ վիրմէք
իլին մէգընիլլէթի քեամիլլէսի օլմա-
տըղըն պէեան իթմիշ օրտուղունտա
յիր շուեու պունան ըվաեթլէր սահիհ
տէյիլ տիր : Պէլկրատտա միւտախէա
էֆըրարը օլմաեքա, պիլադս սօն տէ-
րէճէեք գատար մուհարէպէ իթմէք
նիւեթլէրի վուր տըր :

Բակիւզա, 11 Օգոստ.

Բըրէնա ն/գօլա օրտուղունտան պիր
գըսմըլա, Սըրպ ասքէրիլլէ պիրլէշ-
մէք իւզըր Սէնիճէ թարաֆընտան ի-
լէրուլէմէքտէ իտի իսէ տէ, ձէլալտա-
տին բաշա հագըրթլէրին Մօթար-
տաքի ասքէրլէ պէրապէր Մըթար թա-
շանըն մուսվէնէթինէ կիթմէքտէ օլ-
տուղընտա խապլը ալարագ, միւշարի-
լէհիլմիւն պիրլէշմէրինէ մուսմանա-
աթ իթմէք իւզըր կէրիէն ալտէթ իթ-
միշ տիր : Օգոստոսուն տօգսուղունտա
կիւնիւ ախշամ իւզըրի սէքիլլ պին Օս-
մանլը ասքէրի Բօտիլլիլաա կիթմէք
իւզըրէ Եօլա չըգմըլար տըր : Պու կիւն
Բակիւզա Բուսիա գօնաօրջար : Գարա-
աաղլ օրտուղունտան աղիմէթ իթտի :

— Պէրլինտէն Սթանտար զագէթա-
սընա Եագըլլէր :

Պապը Ալի, տէվլէթլէր թարաֆըն-
տան թէվաասուլթ օրունտուղու հալտէ,
ասպիշ իլին մուսապէրէյի կիրիլմէկէ
հագըր օրտուղունտա պէեան իլլէմիշ,
վէ ֆագաթ ասաքըրի շահանէ Պէլկը-
րատա տուխուլ իթմէեքիճէ, միւթա-
րէքէյի գապուլ իթմէեքիճէ կիւն իլալլէ
իթմիշ տիր :

Սէմիլտէն օգոստոս 7 թարիլիլլէ
կագէթ տը Թրանգֆօրթա Եագըլլէր-
նա կէօրէ, Սըրպլըար, Օսմանլըարն
մէմէքթին տախիլլէն կիթմէսինի
մէնն իթմէք իւզըր, թախիլիէ իթտիք-
լէրի քէօյլէրի աթէշէ վիրիեօրլար Տը-
րինա Սըրպ օրտուղունտա պիր իսեան
զուհուր իթտիկի սէօյլէնիլլէր :

Թան զագէթասընն Պէլկրատ մուխ-
պիրինին չէքտիկի թէլէկրաֆա կէօրէ,
ասաքըրի Օսմանիէ իւմէրաաընն թէր-
թիպի, Ալէքսիսաճ վէ Տէլիկրատա
ժէնէրալ Ձէրնաեթիֆն, օրտուղունտա
գուշաթմագ խուսուտու տիր :

Մագլին նամընտաքի թէլէկրաֆ չիւ-
քէթի 9 օգոստոս թարիլիլլէ Պէրլին-
տէն շու թէլէկրաֆնամէյի ալըպ նէշը
իթմիշ տիր :

Բէթըրպուրկտան 6 օգոստոս թա-
րիլիլլէն ալընան խուսուտի խապըրլէրէ
նէգալէն, պու սօն կիւնլէրտէ տէմիր
Եօլարը իգթիլա իթտիկի հալտէ աս-
քէր նագլինէ հագըր պիր սուրէթէ
գօնուլմիւշար տըր : Նիգօլաեթիլլէր
խաթթընտա տէմիր-Եօլ իլլին լաղըմ
կէլլէն քեաֆէի յի Էտէվաթ հագըրլան-
մըշ տըր : Պունունա պէրապէր մահէլ-
լի ընտիլիէտէն իշտիլիլլէրինէ կէօրէ,
Բուսիա թարաֆընտան ֆիլիլլէ միւտա-
խէլէ իտիլմէք թէշիլլէքտի Եօլ իմիշ :

— Վարնա միւթէսարըքը Սայեա-
բաշա հագըրթլէրինէ իւշիւնիւ, վէ
Թըրնօվա միւթէսարըքը Բէուֆ բաշա
հագըրթլէրինէ տէօրտիւնիւ իւլիպէ-
լէրտէն պիրլէր գըթա նիշանը գիշանը
Օսմանի իհասան, վէ Թըրնօվա մուհա-
սէպէճիսի ձէվտի Էֆէնտիլիէ ըլիթ-
պէյի սանիլլէ սընթըր սանիսի, վէ Թըր-
նօվա Էշրաֆընտան ասաքըրի իշթիլա-
թիլլէ պին պաշընը Հաճի Տէրլիշ ա-
ղանա ըսթապլը ամիրէ միւտախիլի
բաեթսի թէվէհի զըլընմըշ տըր :

ԹԱՇԵՐԱԼԱՐՏԱՆ ՄԷՔԹՈՒՊ

Հագէթալարտան միւրատ, Եարլընդ
պիր եա պիր գաշ մահէլլէտէն հալա-
տիս վիրմէյի, իլլա, միւլմիլին օրուն-
աղա հալտէ, տիւնեատան, Եանի հէր
թարաֆտան վէ հէրնէվիհափատիս վիր-
մէք տիր, Եիլիլմի, օթուղ, վէ գըրդ
Էլլի բարա իլէ, զագէթա օգուեանլա-
րը, տիւնար տիւնար, վէ մէմէքթ մէմ-
լէքթ կէլլիլմէք վէ հէր միլլէթ վէ հէր
տէվլէթ իլէ գօնուլտուրմագ տըր, իլի
վէ ֆէնա, հէր վագաեան վէ հէր հիւ-
նէր ու մալլումաթա խապըրտար գըլ-
մագ տըր :

Հագէթա օգուեան ատտմ, զագէթա
օգուեանտան նիւպէթլէ, Եիւղ ատտմ,
վէ պին ատտմ սաեքլա սէգա օրտուղու
կիպի, չօգ զագէթա, վէ չօգ վէ իլի
հալաթիս վիրէն զագէթա օգուեան ա-
տտմ տախի, աղ զագէթա, վէ աղ վէ
պօշ հալաթիս վիրէն զագէթա օգու-
եանտ նիւպէթլէ, պին հալտէ սայլը-
սա ճօյլիլ տիր :

Տիւնեատա բէք պիլիլլէք, վէ ճէմի-
եթիլ պէշէրիէն իլլին, չօգ ֆայիլտէլի
իճատ ու իհտապար կէօրիւլմիւշ տիր
վէ կէօրիւլմէքտէ տիր, լաքլն, զագէ-

թա իճատը, պունլարըն քեաֆէիսինէ
իւլիլլին սայլըսա սէգա տըր, զիւրա,
պէնիլի ատտմ իլլին, թա մէգարա կիրէ-
ճէկի տագըգաեա գատար, պիր մէք-
թէպ վէ մէտրէսէ մագաթնտա, տէրս,
թալիմաթ, վէ իպրէթ վէ նաթիհաթ վիր-
մէքտէ, վէ կէլլիլլի, վէ հալի, վէ իս-
թիլպալի, քեամիլլէն, հէր կիւն վէ
հէր սաաթ խապէր վիրմէքտէ տիր :

Միւրատըմը, պալլըմ զագէթա-
տան պահա իթմէք օլմատըղընտան,
ասըլ մագաթիմիլլէ տէօնէլիմ :

Էվրօպա վէ Ամէրիգա զագէթալարը
միւթալաա իտէլլէր, բէք ալէա պի-
լիլլէր քի, Էն չէօրէթլի զագէթալար,
Էն գիւեատէ հափատիս վիրէլլէր, վէ
Եօթէտէ պէրուտէ, Էն գիւեատէ մուխ-
պիրլէրի պուլունտար տըրլար :

Հէր նէրէտէ պիր պիլիլլէք վագա
վէ Եանիստ մուհարէպէ գուհուր իթտէ,
մէգըրիլ զագէթալար, անիւտէ քէնտի
թարաֆլարընտան, խասթիլլէն մուխ-
պիրլէր իրալիլլէ, Եիւղլէրնէ վէ պին-
լէրնէ լիւրալար սարֆ իթտիլլէրի մա-
լիւմտուր : Խաթթըմըգա կէլլիլլէն
կէօրէ, Ամէրիգա զագէթալարընտան
պիրլինն, տիւնեանըն տէօրթ թարա-
ֆընտա, Եէտի Եիւղ նէֆէր մուխպիրի
պուլունտագտա, վէ պունլարա տօլ-
ղուն տօլղուն մաալար վիրտիլլէն
պաշա, պիր չօգ տա բօթա վէ թէ-
լէկրաֆ բարալարը վիրմէքտէ տիր :

Հէնուղ Թիւրքիստըմա, հիշ տէ-
յիլ իսէ, Թաշարալարտա, ալըգլը պիր
թանէճիք մուխպիրի պունլունան պիր
զագէթա պունլունտուղու պիլմէտիլի-
միլ չէօյլէ տուրտուն, Էհալիլիլլէ իսէ
զագէթա օգուեան օգատար աղ տըր
քի, չօգ զագէթալար, անագ թէն-
ճէրէտէ բիլիլլէք վէ գաղաղընտա Եէ-
եպիլիլլէրլէրինտէ, քէնտիլլէր պալա-
թիւար ատտ իթմէքտէ տիրլէր :

Պիլ շուգատար վագըթ տըր զագէ-
թալարը իթմէքտէ օրուպ, վէ հէր
զագէթալարտան գիւեատէ, իլիմիլլէ ի-
լէրու կէօթիլլէք նիլլէթ վէ արղու-
սիլլէ, հէր նէվի զայլլէթ, վէ ֆէտա-
քեարլըք վէ քիւլթիլլէք կէօթէ ալ-
մըշ, վէ գէվաթ մէգատիր շինասանա
մալլիւմ օրտուղու կիպի, իսպիլիլլէ տէ
թէգատտիւմ վէ թէրապըր իպրաղ վէ
իճրա իտէպիլիլլէրիլլէ թագտիրտէ տա-
խի, հէնուղ ալըգլը պիր մուխպիր
վէ պիր սէյիս հա մալիլլէ օլմագըք իգ-
պալ ու չէրէֆինէ նայիլ օլմամըշը
տըր, չիւնքի հէնուղ միլլէթիլլէրտէ,
զագէթա տէնիլլէն չէյին գըլմէթի վէ
մէնֆաաթը թանըլապ գապուլ օրուն-
մամըշ տըր, հալէա Էքսէր իսպիլ չօգ-
րէթիլ նուհ զէմանընտա օրտուղու կի-
պի Ետաշաֆտա, վէ հալէա չօգլար,
չապ իլէ չէքէրին ֆարգընտա օլմաեա-
րագ, հէր գարաթմըշ քեաղըտ բար-
չասընա, զագէթա նագըրըլա պագ-
մագտա տըր :

Պագաթ, հէլլէշա գատարընք իլէ
իթթիլլէր իտիլլէ վէ թէշէքըր իլլէ-
րիլլէք, տահա չիմիլլէ գատար,
Թիւրքիստըգտա հիշ պիր զագէթա,
Թաշարալարտա պիլիլլէ գատար տօթ-
լարա մալիլլէ օլմագըք չէրէֆիլլէ իֆ-
թիլլար իտէմէմիշ տիր, սիլլիլլէ գա-
տար մէքթուպլար ալըպ, վէ հալա-
թիլլէր վիրմէմիշ տիր, վէ ալլիլլու-
տա պու կիւնլէրտէ, նասըլ քի կէօ-
րիլլէքտէ տիր, արղու վէ ընճամըգա
թէվիլլէքտէ, տօթթլար, պէրույի ին-
սանիլլէթ վէ թէշիլլէքաթ, հէր կիւն,
մէքթուպլար իրալիլլէ հիմմէթ իլլէ,
պիլիլլէ գաթէն տէրգաթ, թէշէքըրէ
պօրճուր գըլմագտա տըրլար :

Պու կիւն լաագալլ, Եիւղ գըլմատան
գիւեատէ չէհր վէ մահէլլ իլլէ մուխա-
պէրաթմըգ պունլունտուղունտան, հէր
նիւսիլլէրտէ, պիլաաղ պայիլտէտէն
մէքթուպլար տէրճ իտիլլէքտէ տիր :

Հագէթամըգ իլլին, պու բէք պիւ-
յիւք չէրէֆ սայլըլըպ, վէ չօգլար, դա-
գէթա նէ իտուկին պիլտիլլէրինտէն,
հէր վագըթ իլլէրա մէքթուլիլլէթ իյ-
լէտիլլէրի հալտէ, զարիպ հալ, հէր
իլիլլէրին վէ հէր մուհասսէնաթըն ալըշ-
մէնի պունլունտուղու կիպի, պունուն
տախի գատարըն վէ մէնֆաաթընք թա-
նըմագ իսթմէմէյիլլէր պունլունտու-
ղունտան, իլիլլէրիլլէրիլլէ կէօրէ,
պագըլար, զագէթամըգտա տէրճ իտիլ-
մէքտէ օլան մէգըրիլ մէքթուպլարա
տախի գարաշ սէօյլմէքտէ իմիլլէր :

Պիլ չօյլէ ատամլարա, պաշա տիր-
լիւ ճէվապ վիրմէքիլի տախի, ապէս
ատտ իտէճէկիլիլլէրտէ, Եարլընդ շու-
գատարը սէօյլլէրիլլէք քի, Էօյլէ ատամ-
լար, Էկէր ճէհլլէրինտէն նաշի սէօյլլէ-
մէքտէ իսթլէր, աճընմաեա շաեան տըր-
լար, վէ պիլիլլէ զագէթամըգա շայէս-
թէ օլմատըգլարընտան, քէնտիլլէր լա-
Երգ զագէթա օգուեան տըրլար, վէ
Եօգ, Էկէր պիլլէրէք, վէ սըրֆ զարագ
վէ հաստէրլինտէն նաշի սէօյլմէքտէ
իսթլէր, իսթէտիլլէրի գատար սէօյլլէ-
սինլէր, քէնտիլլէր զագըրտըրընտան պի-
ղէ հիշ պիր գարար կէլլէմէք, չիւնքի
Էլմաս տայիլմա Էլմաս տըր :

ՀԱԼԼԷԱ ԻՐԹԻՒՅԵԱՊ

Գալգաաթիա Եալան հափատիսի նէշ-
րիւեթընտան, իսպըլ արտատարագ
պիր գաշլլար գաղանմագլըք թամաը
տաաը, պիր գաշ զագէթալարըն տի-
մագընա բէք թալիլ կէլլիլլէրտէն,
Եա քէնտիլլէրին թէնպիհ իթմէսիլլէ,
վէ Եանիստ սաթըլարըն տախի, քէն-
տի թամալարընտա պունլունտագլա,
չօգ տէֆա, զագէթալարը վէ իլալլէ-
րի սաթլըմագտա իքէն, Գալգաաթիա
հափատիսի տէնիլլէրէք, վէ իսպըլն
մէրագը թահիլլէ իտիլլէք սաթլըլը-
ղը կէօրիլլէրիլլէ կիպի, պու սապահ,
Լրագըրին չըգարտըղը պօշ պիր իւա-
վէնի տախի, մէգըրի Եալան իսմ իլլէ
չաղըրընքը կէօրիլլէրիլլէ տիր :

Հէլլէ մէգըրիլ իլալլէ բէք կիլլէլլէ
չաեան պիր չէյ տիր, հալլիլլէ խալգ
պունա տախի արտատարագ, վէ ալլիլ
խուսուտ Գալգաաթիա իսթիլլէ իլիլլէ-
րէք, բարա վիրիլլէ ալմըշ տըր, հալ-
պու քի պիլիլլէրիլլէրիլլէ պունուն մա-
լի նէտէն իպարլթ տիր, իլլէ պի-
լիլլէր իլլէրտան իպարլթ տիր, չէօյ-
լէքի, Մաթիլին սահիպ իմթիւհագը
Իւթիլլէրտան Էֆէնտիլլէ, հէր կիւն պիր
Օրաթըրթ չըգարտըղըլըպ, մէգըրիլ
Լրագըրին միւլլէլլէրին պիր հաֆիլ
միւտախէլէ իթտիլլէրտէն սօնրա, կէրի
ալմըշ, վէ սապըգ Միւսմանըն միւլլէ-
լիլլէ, Սուրենեան Աւետիս Էֆէնտիլլէ
վիրմիշ իմիշ :

Իւթիլլէրտան Էֆէնտիլլէ, Էվվէլի Եա-
նըմըշ իտիլլէ, սօնրա զագէթալարըն տա-
խի պիր Եալանըլըք Երգըլթըն տը-
մաաը թէշիլլէքտէն գօրգարագ,
հագըրըլա կէրի ալմըշ տըր :

Ալաֆրանկա օգոստոս 11 տէ թէ-
ճէմիլի իտէն ինիլլիլլէրա բարալմն-
թօսունտա մէսէլլէյի Շարիլիլլէ իւզըրի-
նէ միւլապահատ օրունտուղու սըրատա,
աղատան միւլիւ Պօրթըր, Պուլկա-
րիլլէն վագըրտընտան տօլաեք ինիլ-
լիլլէ հիւլլէլլէրին թագ պիլլէ իլլէ չէօյ-
լէ սէօյլմիշ տիր : Ինիլլիլլէրտան

նունը չեմ կամենում տալ, նորա քնա-
կիչներին չը փնտրելու և տեղում թեանք
չը մատնելու համար, բնակեցրած է
մահմետական դարձած յոյներով:
(Մահմետականացած յոյներն էլ բա-
ւական են թիւրքիայում): Յիշեալ
գիւղը պաշտօնապէս մահմետական էր
համարվում՝ ահա 20 տարից աւելի: Նա
ունի իր մահմետական աղօթատուն,
մզկիթ, մուլլայ, — բայց գիւղացիներին
տներին մինի տակ, գետնի մէջ փոր-
ված է մի եկեղեցի, որ տեղ կրակի
օրերը հաւաքվում են գիւղացիները,
և նոյն մուլան, հանելով իր գլխից բա-
պիտակ պատրտոցը, քրիստոնէական
ժամասացութիւն է ասում գիւղացիներ-
ի առաջ: Դուրսը նրանք մահմետա-
կան են, իսկ իրանց նոր ծնված երա-
խաներին մկրտում են գետնի տակ
փորված եկեղեցում, պսակվում են
քրիստոնէական դաւանութեան արա-
բողութիւններին համեմատ: — Աւա-
զակ քիւրդը, ճանապարհին կողոպտե-
լուց յետոյ իր գիւղը վերադառնալով
և վերցրած աւարը իր հետ տուն բե-
րելով, բարձրանում է մի որ և է սարի
վրայ, որ տեղ մի հին մատուռ կամ
քարեայ խաչ է կանգնած, և չորեքով
աղօթք է անում, աստուծուն փառք
տալով իր ունեցած աղօթութեան հա-
մար: — Տաճիկները չունեն ուսումնա-
րաններ, մեծ մասամբ գիր չը գիտեն,
նորա իրանց լեզու համարում են ոչ
թէ իրանց հարեւորի քաղաքական լե-
զուն, այլ կրօնական լեզու: Տաճիկը
խօսում է թուրքերէն, որովհետեւ
մահմետական է, նա գիտէ թէ եթէ
կրօնը փոխէ, եթէ քրիստոնէութիւնն
ընդունէ, պէտք է սկսէ հայերէն խօսել:
Մշակ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԱՆ ՄԵՔՐՈՒՊ

1876 յուլիս 7 Ամերիգա

... Էֆենտի,

Մենտենիէլ հանի Ամերիգանը Տե-
հիւ պաշտ յուլիս 4 իւնիսիւն կ'ենին
Պիւնթիթի տաճի, զիքրէ չաեան պիր
մատտէ տիր:

Պու զիյնէթ 1776 սէնէսիսին յու-
լիս 4 իւնիսիւ կ'ենին, Ամերիգա-
նըն աղաւթը իւնը իշին չալընան
չանըն, 1876 յուլիս տէօթի տէ պու
միւսպարէ չանըն տէֆաթէն չալըն:
մասը գիյնէթ ի իտի:

Ամերիգալընըն մատուռըն օլան
պու չան, Ամերիգանըն ֆիւտտէլֆիա
չէհրինին Չէսհընամճատտէսինին ալ-
թընըն սօգաղընտա «Դնտիթէնտընդ-
չօ» եանի աղաւթը պիւնսը թէսմի-
յէ օլունան պիր պիւնստա ուրընտըր:

Հալ պու քի սէվինիսի տալի քէն-
տիինէ մախսուս հալէրի վար օլտու-
ղունտան, չալընըն խալընը պիր սա-
աթընտ րոսթ կ'էլիպ, էվէլէթի տալը
չանը չալընթ մըլ օլտուղ լարընտան,
պու տէֆա եէնի պիր չան չալմեա
մէնպուր օլտուղար, քի ֆիւտտէլֆիա-
լը «աղաւթըն» պիրի, սէքիլ պին
լիրա մատաֆիլէ, օլու եէնի չանը, պի-
նսեը մէքըրի ճէսիլյէ իթմիլ օլ
տուղունտան, պու եէնի չալընըն:
Պու չան եէրէ գօնուլտուղունտա, թօ-
րայըն իւսթ իւնտէ եաթընըն եուլար-
լաթ չալընըն 21 ինիլիլի աեաղը վէ
9 րարմագ հիւսպ իթմէքտէ իտիլէր:
Աղըրընըն հագ գընտա հէրնէ գատար
պէրընհ տէյէմիլ իսէմ սէ, անլաե-
ընտա նէլարէն, պին օգգատան էքիթ
օլմամըն տըր:

Ինտիլընտընդ-չօլ տէնիլէն պիւնս
թաթէ կ'իլլա տաթէ պիր պիւնս տըր:

Հաքին, Ամերիգանըն աղաւթըն 100
սէնէ էվէլէ պու պիւնս ու իւն օլուն-
մուլ օլտուղունտան, Ամերիգալընըն
Պատրիարքարանը, կաթողիկոսարանը,
երուսաղէմի վէ էլմիաթինի մագամըն-
տա տըր:

Յուլիս 3 բաղար իրթէսի կ'իսէնին
սաաթ 9 ունտա (եարը կ'էնէյէ 3 սա-
աթ գալա տէմէք տըր) զիյնէթ պաշ-
լանտը: Պրօտ Սգրիդ նամ, չէհրին են
կէնիլ սօգաղընտան, ճէնուպտան չի-
մալա տօղրու արապալար եիւրիւմէյէ
պաշլաւար:

Իլք էվէլէ կէյէն արապալար ճամ
սանտընը պիշիմիտէ, պէլ իլէ գալը
պիր նէվ ֆէնէլէրի օլարագ, հէր պի-
րինին իքի եիւլէրի, Սգրիկի ումու-
միլէ կէլէն միւլէթիլէրին իսիլէրի, վէ
իքի պաշլարըն պիրինտէ 1776, վէ տի-
կէրինէ 1876 եաղընըն օլարագ, վէ
հէր պիր արապալար ենիլայի ընիլ
ֆիլէնքըն պիրիլարար աթարագ կի-
տըրէր իտի: Պուլարտան սօնրա պաշ-
լաւըն էսնաթ վէ գուրանտա արապա-
լարըն վէ պուլարըն հէր պիրի քէնտիին
մախսուս, թէնթ իպլէրի վէ թապուրա-
րը իլէ կէյէնտէ իտիլէր: Պու վագըթ-
տա օլկէնիլ սօգաղա եօգարտան աղաղը,
պազմաղա մախսուս պիր չէյ իտի: Ա-
ղաղընըն եարագլար իլէ գալըն-
տընը կիպի, մէքըրի սօգաթ ֆիլէնք-
լէր իլէ գալընտը: Ալէլիսուսու «Բօ-
մըն ֆէնտըլ» տէնիլէն ֆիլէյին, էլմա
կիպի հաֆիֆէն եօգարը ուլուպ, հա-
վատա եիւլմէսի, կէօղլէրէ բէք խօշ
պիր սէյրան պաղընընտա իտի:

Հէքսինտէն սօնրա տէսթէրէ գուլմ.
բանտաը արապալար պաշլաւըն կէյէն-
յէ, քէնտի թագընտա օլան քիմ-
սէլէրին հէր պիրինին էլինտէ պիրէր
տէսթէրէ, վէ արապալարըն հէր տիւր-
լիւ տէսթէրէ իլէ տէնտաթը, վէ ար-
գալարընտան մախսուս պիր արապա
տալի ֆապիթալարընտա էօթտիւր-
տիւլէրի տիւտիլիւ էօթթտիւրէրէք,
վէ տիւրլիւ ֆիլէնքընըն սօգաղըն տօլ-
տալարագ, հիւնէրէրինի էհալիլէ
չալ իտէրէք կէյէրէր իտի:

Պու վագըթ ֆիլէրիլէ կէլտի, Դոյ
սէրիլէտէ՝ հաճիլէրին ճընըգըլը նամ
մահալտէ տուալարըն պիթ իրտիքտէն
սօնրա, էվէլէրինէ կիթմէքտէ օլան ա-
լայարըն, քէնտի չու գիյնէթ լէրինին
սէլիլէրին պիրիքէն էհալիլին իւլէրինէ
սիլալար սըգալարագ, մահալէյէ կի-
տիլէրինտէ, համամըլարըն պիլէրէք
ղուրուլուգ եաթաճաղը սաղարա ա-
թէլ վիլէրէք կէյէլէրի: Պուրատաթի-
լէրտէ պիր կէօթէրիլ օլատաթիլէրտէ
պիր կէօթէրիլ: Պուլար քէնտի մա-
րիֆէթ լէրինի կէօթէրիլէքտէ օլուպ,
վէ պէլիլ եա ծուրար տալի քէնտի մարի-
ֆիլէրինի կէօթէրիլէքտէ տիրէր:
Հալպուք պու իքի մարիֆէթ լէրինա-
րատընտա նէ՝ աղիմ տաղլար գատար
ֆարգլար վարտըր: Պիրի էհալիլի վէ
տիլարըն խարագ իտէր, տիլէրի իտէրն:
սանըն ֆիլէրինի տիւլիլէնմէյէ վէ պիր
հիւնէր պուլմեա մէնպուր իտէր:

Պու ալայարըն սօն արապալար կէյ
տիլինտէ եաղը կիճէյէ եարըմ սաաթ
գալըն իտի:

Պու տէֆա էհալիլ ինտիլէնտընթ-
չօլա տօղրու եիւրիլիլէ իթմէյէ պաշ-
լաւըն: Սօգաղարտան կէյմէսի էն զօր
մատտէլէրտէն պիրի իտի օլ կիճէ: Մա-
հալըն մէքըրիլէ պիր աղ զալա, Պրա-
գիլ իթէրաթ օլուն նամըն պիր քէ-
մէր եարընըն իտի: Պիր գալա թաղմ
կէյտիլիլէտէ սալըն պիր քէմէր տալի
եարընըն օլուպ, իլէրինտէ «Պիլիլիլ

միլէթլէր պուլարտանըն տէյուեա-
ղըն իտի:

Պու քէմէրին եաղընըն վէ հէր պիր
չէյի քեաթիլէն ընդգտան եարընըն
իտի:

Շիմտիլէ գատար ընդգալա եարընըն
չօգ չէյլէր կէօրտիլմ, լաքին պու քէ-
մէրտէ իճրա իտիլէն հիւնէր, կէօրմէյէ
մախսուս պիր չէյ իտի:

Պիր աղ տահա կէյտիլիլէտէ, ինտէ-
բէնտէնթ-չօլ տէնիլէն պիւնսնըն թամ
էօնիլէն եէթիլտիլմ, Գարունուն էօ-
նիլէնտէ Ուալիլիլէրն սանէմինի կէօր-
տիլմ քի, աեաթա տուրուպ էհալիլէ
նուլթ գիտէր պիր տուրուլա, պիւ-
թիլին ճիւլմէրէ աղըն պիր հէյէթ
իլէ պաղմագ տա օլտուղունտա կէօրիլպ,
պէն տալի քէնտիլէն պաղմագ տա ի-
քէն, զալմիլ իլէլէր օլունտան սաթը-
լար, եիւլէրինէ պաղտընընտա, պու-
րատա տուրմեա օլմաղ, կէյմէլի տէ-
տիլէր: Հալպու քի պէնիլմ արապալար
եէր օ իտի:

Պու տէֆա պիր թարը իլէ զալմիլ-
իլէլէրին արագ թարաֆընտ սալուլուպ,
պա թէնիլպէ պուլտուլմ քի, կէօղլէ-
րինին արագ թարաֆընտա տուրմաթը,
էօն թարաֆընտա տուրմաթընտան սէ-
լամէթ տիր: զիւրա սէլ կիպի աղմագ-
տա օլան էհալիլ իլէ ուղալմեա մէն-
պուր օլտուղարընտան, արգալարընտ
պաղմեա տիւլիլէնտէ պիլէ ֆիլէրի-
լէրինէ կէլմէնէ միւսաաթիլէրի եօգ-
իտի: իմտի, պաղընտա տէլամ իթ-
մէքտէ իքէն, գալունուն իւլէրինտէ
պիր աղան թամիլիլի կէօրտիլմ: Պու
թամիլիլ Միւլմէլմէլայի Ամերիգայը
կէօթէրիլէքտէ օլուպ, պիրիլէլէ իլէ
նամըն գալընընտալար, վէ գալի
քէօք պաղընընտա, ուլու պիր աղան օ-
լարագ, նամըն տալ պուտագ սալմըն-
լար օլտուղարըն պէնտան իթմէքտէ
իտի: Մէքըրի աղան պէյնիլի լիւ-
թուպ, ֆիլէրիլմ ալիլիլ օլարագ,
պիլիլմ փարչա փարչա օլուն հալիլի-
լի տալըն տիւլիլմէքտէ իքէն, մէք-
ըրիլլան վուրուլմեա պաշլարտը, տիւն-
եաթըլըն տիրէլէրի օլմտու զանն
իթտիլմ: Թապանալարըն բաթըլըն-
սը, տամը ճիւլտան եարընըն էվին
իւլէրինէ չէտիտ եաղան իրի տօր-
լարըն միւսաթիլմէթի կիպի իտիլէր:
հօրարալարըն, վէ հայգըրընտան հիւս-
ալ անլալընըն պիր մատտէ տէյիլիլի:
Ալէլիլիլա գատընընտա տուրմաթը
պիր հալ իլէ պէնտա մէնտիլէր սալ-
լամալարըն թարիֆէ կիլիլ պիր մատտէ
տէյիլ իտի: Պիւնայի մէքըրիլէն կիւն-
տօղըն թարաֆընտ օլան պիր պաշ-
գա պիւնտան, ֆիլէնքընտան գընտ-
մէթի, թապանալարըն պատտըրմագ-
տա իտիլէր: Պու հալ տէլմ իթտի,
մէքըրիլ չանըն օն իքի տէլմ վուրմա-
եը թէմամ իտիլմէյէ գատար, քի օ
պէլ տաղըն սիւրպիլ: իլլէ պու
սաաթ յուլիսին 4 իւնիսիւ կ'ենին պաշ-
լաւըն: զիւրա, պուրատա կ'ենին եարը
կիճէտէն պաշլար տէյիլ հիւսապ իթմէք-
տէ տիրէր: Գիլմաննալար քի, պու
չան սահիլին փէք զօրու պիր չան ի-
միլ, վէ սէսինտէ հիլմէթ վար իմիլ:

Պուլարտան սօնրա, իւլ սաաթ էվ-
վէլ Պրօտ Սգրիթտէն կէլէն արապա
ալարըն, պու տէֆա պու սօգաղա
կէլիլպ, հիլմէթ լու չանըն թալընտան ին-
տիլիլէնտէն-չօլուն էօնիլէնտէն կէյմէ-
նէ պաշլաւար: լաքին արապալար-
տան աթըլան ֆիլէնքըն, պիւնսեը
մէքըրիլուն կ'են տօղըն թարաֆընտ-
լի էլմէն ֆիլէրընտ ֆիլէնքընէքէն եէ-

թիլմէմէքտէ իտիլէր: Մուլաղա
ֆիլէնք ամպալարըն պու էվին տէրու-
նիլտէ մահիլուգ իտիլէր, զիւրա, սա-
աթ լար կէլտի, ամմա պու էվմէն ֆի-
լէնքընտան սօնու կէլմէտի: Սանտըգ-
ֆէնէլէրին Չիւնիլմալուն եաղընըն օլա-
նը թալընտան արապա կէլտիլինտէ,
գատընըն պէնտա մէնտիլլէրի իլէ, է-
հալիլին հօրարալարը, վէ էլլէր չըրֆ-
մալարը, տէֆաթէն պիրպիրէրինէ գա-
րընտըն: պաղ տըմ քի, արապալար իքի
թանէ ասըլ Չիւնիլլէր օթուրմապ տա
տըրլար: Պուլար քէնտիլլէրինէ օլան
պու չէլէթիլ հիւրմէլէ տանանմա-
եըպ, էլ իշարէթիլլէրի իլէ թէլէքըրիլ-
լէրին պէնտան իթմէլէ պաշլաւարը:
կէօրտիլմ քի, ընդ տան եալընտան քէ-
մէրին իւլէրինէ «պիլիլիլ» միլլէթլէր
պուրուրունտալար: տէյիլ եաղընընտը,
վէ մէքըրիլ Չիւնիլլէրէ պու կիպի հիւր-
մէթ կէօթէրիլէքտէլէր, պիրպիրին բէք
կիլլէլ թաաթիլ կ'ըլտիլլէր:

(Պաղընտալ քաղար իրթէյի)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ԳԻՇԵՐՈՒԹԻ ԿՐԹԱՐԱՆ

Օ. թարգմ. Տեր-Լիւդովիկ Թիւ 92

Ինչպէս Մանգուլի 3181 թուով ծա-
նուցուեցաւ, սոյն Կրթարանն յուլիս 4 էն
սկսեալ լացուած է և աշակերտք կ'ընդուն-
ուին:

Աշակերտներու փախաբող պիտի վճարէ
ամիսը 2 ոսկի օսմանեան: միամեսայ թու-
լակէն մինչև վեցամեսայն կանխիկ տալու
պայմանաւ:

Աշակերտի մը տարիքը պիտի լինի 8-16:
Չգտաւ, անկողին և անկողնայ վերաբեր-
եալ հարկերմանը ծնողաց կը վերաբերին
իսկ ուսմանց վերաբերեալ ամենայն ինչ մեր
վրայ է:

Ընդարձակ տեղեկութիւնք Մանգուլի
վերաբերեալ թուոյն միջ հրատարակուած են:
աւելին փնտռողը մեզ կը գիտէ ուղղակի ի
Հայկական Կրթարանն: Գ. Գուրգէն

ՏԻՇ ԹԱՊԻՊԻ

Իսթանպուլտա Պապը Ալի եաղընընտա,
Ալիպէյէ ճատտէլմէն վագը 8 նիւմէթօլու
օտաւտ իճրայի սանաթ իթմէքտէ օլան
տիլ թապիլիլ Վիմոն Լիլիլտի, քէնտի սա-
նաթընը քէմտիլ մէհարթ վէ էհալիլ իւլ-
րէ, մէքըլէպիլիլտէ իճրայէ հիւնիլ իթմիլ
օլունտան, քեաթիլլէր տօթլարընտա
միւսայիլ յիլ թալիլլէ իթմէլլէլ վաճկալ-
տէն աստ խալընը:

Լիլիլտի միւսայիլ յիլ, աղընըն վէ սըլընը
օլան տիլլէր թէլիլլէլիլ տօթլարտուղ-
տան վէ գուլլիլլէլիլտիլլէլիլ պաղագ,
չըգմըլ օլան տիլլէրին եէլլէրինէ տալի, է-
ղիլլէլ վիլլիլլէլիլ, վէ թապիլիլ տիլլէրէ
միւսայիլ տիլ վաղ իթմէքտէ, վէ հէր նէ-
վի տիլ լիլիլ լաաթալըլարըն էյի իլլէ-
մէքտէ տիր:

Պուլարտան տա սաղագ, Միմոն Լիլիլտի,
էյիլլէ պաղըն տիլ թապիլլէրի կիպի, ֆահիլ
սուրթիլ իւլլէլիլ իսթէլլէլիլ օլմեքտէ, է-
հալիլլէլլէլիլ թապիլլէլիլ քէնտուլլէլ օլլը պիտէ
լիլլիլլէլ իլլէլլէլ օլտուղունտան, միւրա-
ճապիլ իտէն զաթլարըն, կէլլէք սանաթիլ-
վէ կէլլէք ֆիլիլաթ ճիլլէլլէլ մէմուն օլա-
ճաղարըն միւլիլ գալիլլէլիլ տիր:

Պուլարտան տալի իլալլէլիլ պէնտան ի-
տիլլէլ քի, սոյնը եէլլէրտէ, էյիլլէլ տիլ
եարալընտա, իսթիլլէլիլտէ թալիլլէլլէլ
չէլլէլլէլ, միւսայիլլէլլէլ միւրաճապիլ իթ-
տիլլէլլէլտէ, մէմուն օլտուղունտա տըր:

Միմոն Լիլիլտի, ճիւլմաա կիւնիլլէրի, մա-
հիլիլ մէքլարտա, սաաթ իւլտէն ալթընա
գատար, խալարթ սաղմագլընա հիւնիլլէլ
լիլլէլլէլտէ տիր:

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԵԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Պալատա թէնչէնայիլ-բաղարընտա
նո. 41 Իսպիլ խանընտա